

ЭНЕРГІЯ

Зноў спазняемся
у Еўропу

Польская фірма з Любліна «Heat Engineering Technology Europe» зрабіла ўрачыстасць адкрыцця новай размежавальнай станцыі 110/15 кВ у Вульцы Дабрынскай Белападляскай павета. Гэта апошні энергетычны вузел на 15-кілометровай высакавольтнай лініі, побудаванай ціагам трох апошніх гадоў для перадачы альтарнатораў на Любліншчыне электраэнергіі з Бярозаўскай ДРЭС, дзе, як вядома, 4 з 6 энергоблокуў не працуюць з-за таго, што экспартная электраэнергія з Расіі танінейшая на Беларусі па сваім сабекошце.

Аднак польскі інвестар мае свае плюсовыя разлікі па супрацоўніцтве з палескай станцыяй і выдаўкаў на будаўніцтва ЛЭП 110 кВ з мільёнаў злотых. Фірма атрымала канцэсію на перасылку размежаванне экспартнай электраэнергіі і зараз чакае канчатковага вердыку міністэрства эканомікі.

На жаль, чакаць давядзенца дойту. За трох гадоў з моманту падпісання дамоўленасці па супрацоўніцтве з Белгаэзёрской, як гаворыцца, і пальцам не паварушылі па хаті бяларускай мадэрнізацыі 40-гадовай станцыі. І калі зараз эксперты Еўрапейскай Энергетычнай Арганізацыі правялі замеры асноўных характеристык напругі беларускага вытворцы, то выявілі іхню неадпаведнасць сучасным еўрапейским стандартам. Вядома, Польша не будзе рэзыгаваць энергетычнай біспекай сваёй тэрыторыі і не дазволіць прыватнай кампаніі энергапрадукту дрэннай якасці.

Мікола НЯЗЛОМНЫ

ПАВЕТРА

Беларусь навучае
замежных лётчыкаў

«Мы не на сталай аснове, але, калі нам прадастаўіца такая магчымасць, канечне, бярэм удзел у падрыхтоўцы лётчыкаў іншых дзяржаваў», — заявіў на прэс-канферэнцыі 14 жніўня камандуючы Ваенна-паветранымі сіламі Беларусі генерал-маёр Сяргей Булыгин. — За гэтую магчымасць змагаюцца ўсе дзяржавы, якія маюць падрыхтаваныя кадры і якія маюць сваю авіяцыю».

Як праўла, паводле словаў С.Булыгіна, калі размова іде аб першапачатковай падрыхтоўцы пілотаў, то гэта адбываецца на тэрыторыі Беларусі. Пасля, калі патрэбна, магчымыя камандзіроўкі спецыялісту за мяжу ў якасці інструктараў тэрмінам на 1-2 месцы. Акрамя навучання сваіх будучых замежных калегаў, беларускія ваенныя лётчыкі адправяўляюцца за мяжу ў іншыя мэтах. Так, паводле С.Булыгіна, адрамантаваны ў нашай краіне самалёты накіроўваюцца заказчыку паветраным альбо воднымі шляхам у разабраным выглядзе. Пасля зборкі іх неабходна аблітаць, што і робяць беларускія спецыялісты.

Пілотаў якіх краінаў навучаюць лётчыкі ВПС рэспублікі і ў якіх краіны ездзяць упершыню пасля рамонту ўздымаць на паветра машины, камандуючы гаварыць адмовіўся, спаслаўшыся на «камерцыйную тайну дзяржаў».

Праўда, заразніц, што ў «гара-чых кропках» беларусы не выйдзяць.

Вячаслава БУДКЕВІЧ

ЦВК перавысіў
свае паўнамоцтвы

Кансультатывны савет апазіцыйных палітычных партый (КСАПП) на сваім паседжанні 15 жніўня прыняў спецыяльную заяву «Аб забеспячэнні свабоднага доступу кандыдатаў у прэзідэнты Рэспублікі Беларусь да электронных і друкаваных СМИ».

У гэтым дакументе гаворыцца, што ў пастанове Цэнтральных кандыдатаў з падрыхтоўкай кандыдатаў у прэзідэнты Рэспублікі Беларусь на 25 ліпеня 2001 года ўстановілена, што тэле- і радыёперадачы з перады-барнымі выступленнямі кандыдатаў у прэзідэнты ідуць у запісе. Гэта з'яўляецца адвольнай трактоўкай палаажэння Выбарчага кодекса, які ўжыле не агароджае ніякім умовамі права кандыдатаў у прэзідэнты на ясляплатнае выступление па дзяржаўным тэлебачанні, а таксама па радыё. Зыходзячы з сэнсу выбарчага заканадаўства, кандыдат сам выбірае форму трансляцыі свайго выступлення — у запісе ці ў прымым эфіры.

Прыняўшы такую норму, гаворыцца ў заяве, Цэнтральным фактычна змяніў дзеючое выбарчае заканадаўства, чым завысіў свае паўнамоцтвы і парушыў права кандыдатаў у прэзідэнты. Кансультатывны савет палітычных партый лічыць, што ўсім кандыдатам у прэзідэнты Рэспублікі Беларусь павінна быць гарантаванае за-коннае права на выкарыстанне тэле- і радыё-эфіру па сваім разуменні — ці ў запісе, ці ў прымым эфіры. Акрамя таго, на думку КСАПП, неабходна забяспечыць безумоўнае выкананне патрабаванняў канстытуцыйнага палаажэння аб недапушчэнні цэнзуры выступленія кандыдатаў у прэзідэнты, у тым ліку пад выглядам іх рэдагавання.

Уладзімір ГЛОД

АКЦЫ

«Рух добрай волі»
пад наглядам спецслужбаў

16 жніўня ў гарадскім пасёлку Антопаль Драгічынскага раёна затрыманы Але́сь Ля́чук, удзельнік «Руху добрай волі», які з 5 па 20 жніўня праходзіць у Брасцкай вобласці.

У Антопалі ўдзельнік руху раздаваў мясцовым жыхарам календары і запрашалі іх прыйті на прэзідэнцкія выбары. Але́сь Ля́чук зайдоў у мясцовы сельсавет і падарыў старшыні «Канстытуцыйнага Беларусі» — сатырычны твор групы брэстчан. Старшыня сельсавета выклікаў міліцыю, якую затрымала Ля́чук. Пасля высвялення аbstавінаў яго адпусцілі.

Падарожжа «Руху добрай волі» прайшло ўжо палову шляху да Бреста. Яго ўдзельнікі наведалі больш за 30 вёсак вобласці, а таксама Столін, Пінск і Іванава. За гэты час было распашуджана некалькі тысяч асобнікаў газеты «Брестскі кур'ер» са спецыялістамі «Свободная зона» і календары.

Падарожжа «Руху добрай волі» прыцягвае пільную ўвагу праваахоўных органаў. Падарожнікі пастаянна супрадаваюць аўтамабілі з супрацоўнікамі КДБ. На прадпрыемстве «Брэстаблпошта» ўзнік скандал з-за таго, што 4 тысячи асобнікаў «Брестскага кур'ера» былі накіраваны ў Пінск для ўдзельнікаў «Руху добрай волі». 16 жніўня на сутрачу з кіраўніцтвам управління КДБ па Брасцкай вобласці запрошаныя журналісты газеты «Брестскі кур'ер».

Валянціна КАЗЛОВІЧ

ЛЮСТРАФАКТ

Дзеці-злачынцы

Пік злачынстваў сярод не-пайнагадовых, які назіраўся ў 1995 годзе, пакрыху спаў, але і на сённяшні дзень амаль 10% злачынстваў — гэта справа рук моладзі. Па тым факце, што сярод злачынных матываў пераважае менавіта карыслівасць, можна зрабіць вынікову аб тым, што сацыяльна-эканамічным становішчам, у якім апынулася сучасная моладзь.

На змену рабункам і згвалтаванням, колькасць якіх скраплялася сёлета на 18%, прыйшлі забойствы, хуліганства і разбоі. Супраць леташніх 58 забойстваў за 7 месяцаў 2001 года зафіксавана ўжо 40 такіх выпадкаў. 50% усіх зла-

чынстваў — крадзяжы. Натуральна, не ад вялікіх стыпен-дышаў за падробку і збыт фальшивых грошей лягася было затрымавана 53 студэнты і навучэнцы, сёлета — 15.

Толькі 50% непайнагадовых злачынцаў — гэта дзеци з наядальних дзясятак, што аভяргае ўсе ўсталяваныя стрэзорыты. Ка-мусыці не хапае ежы, а некаму — увагі бацькоў. Псіхічныя адхіленні назіраюцца ў паловы з тых дзяцей, што маюць праблемы ў сям'і, а гэта больш за 400 тысяч. 60-70 дзяцей штогод сканчаюць жыццё самагубствам, а спробаў пайсці з жыцця разоў у 10 больш.

Алена ЛАБАНАВА

ВАНДРОУКА

Слядамі вядомага
этнографа

17 жніўня завяршаецца гісторыка-спартыўная экспедыцыя — велапрабег «Праз паўтара стагоддзя», прысвечаная 150-годдевіне вандрукі беларускага этнографа, гісторыка і мовазнаўцы Паўла Шпілеўскага па маршруце Варшава-Брэст-Нясвіж-Мінск-Барысаў.

Як паведаміў 15 жніўня на прэс-канферэнцыі ў Мінску адзін з арганізатораў велатуры загадчык кафедры фізікі Брэсцкага дзяржаўнага тэхнічнага ўніверсітэта, професар Анатоль Гладышчук, эта экспедыцыя наведаць тъя месцы, па якіх 150 гадоў таму праходзіў П.Шпілеўскі. А способ перамішчэння — веласіпед, — паводле яго словаў, быў выбраны не выпадкова, паколькі ўспрыманне навакольнага свету з сядзення веласіпеда зусім іншае, чым з аўтамабіля.

Маршрутудзельнікі праграбу праходзіць па гарадах і вёсках Беларусі, і ў суме веласіпедысты праедуць каля тысячі кіламетраў. Стартаваўшы 9 жніўня ў Брасце, яны пабывалі ўжо ў Кобрыне, Бярозе, Косаве, Івацэвічах, Мілавідах, Клецку, Нясвіжы, Міры і Мінску, дзе азнаёміліся з мясцовыми славутасцямі. Далей іх шлях пройдзе праз Барысаў, Чэрвень, а завершыцца прабег 17 жніўня ў Дудутках (Мінская вобласць).

Вольга АСІПЕНКА

TRANSPORT

Адказнасць за ДТЗ даражэ

Ліміт адказнасці ўладальніка транспарных сродкаў за страты, нанесеныя ў выніку членення дарожнік-транспортнага здарэння, павышаны ў Беларусі з 3 да 5 тысяч ёура. Пра гэта БелАПАН паведаміў намеснік генеральнага дырэктара Беларускага бюро па транспарным страхаванням Антон Рагачоўскі.

Паводле яго словаў, да высноўбы магчымасці павысіць ліміт адказнасці да 5 тысяч ёура спедылістамі прыўнесла аналіз аб ёму атрымліваемых страхавых унёскай ад тарыфаў, устаноўленых з ліпеня мінулага года. Павелічэнне ліміту адказ-

насці паведаміў аўтамабіль

Маніторынг СМІ

улады і кандыдаты выконаюць прызнаныя дэмократычныя нормы ў галіне СМІ.

Падчас маніторынгу будуць задзейнічаны колькасць і якіны метады аналізу. Першы будзе выкарыстоўвацца для вымірэння колькасці часу і месца, прысвяченага кандыдатам на чатырох тэлевізійных каналах (БТ, ОРТ, РТР, НТВ), дзвюх рэдыштансцях (Першы нацыянальны канал беларускага радыё і Радыё Рацыя), 9 газетах («Советская Белоруссия», «Народная газета», «Рэспубліка», «Белорусская газета», «Белорусская деловая газета», «Наша СВАБОДА», «Народная воля», «Беларускі час», «Рабочій»). Асобна маніторынг СМІ будзе праводзіцца ў рэгіянальных сродках масавай інфармацыі.

Юрый ПАЦЕМКІН

НАВУКА

КДБ щакавіща
цырконіевымі
трубамі

Упраўленне КДБ па Гомельскай вобласці звязрнулася ў Інстытут фізічных праблемаў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта з просьбай дапамагчы высветліць, якім чынам у Беларусі могуць быць выкарыстаныя цырконіевые трубы.

Груз цырконіевых трубаў мае 1.870 кілаграмаў гомельскія чэкісты затрымалі пры спробе іх рэалізацыі. За трубы злыміснікі меркавалі атрымаць звыш 100 тысяч долараў. Як мяркуеца, яны былі выраблены расійскім ААТ «Чапецкі механічны завод» (Удмурція).

Цырконіевые трубы выкарыстоўваюцца выключна ў ядзернай энергетыцы, дзе яны служаць для вырабу абалонак цеплавыдзяляючых элементаў ядзерных реактараў. Былыя гаспадары грузу патлумачылі чэкістам, што проста знайшлі трубы. Тому крымінальная справа не ўзбуджалася. Як паведамілі ва УКДБ, канфіскаваныя трубы не выкарыстоўваліся па прызначэнні, таму яны не не-бяспечны ўрадыцайным пла-не. Зараз УКДБ з дапамогай на-вукі і спрабуе знайсці спосаб іх прыменення ў Беларусі.

Ірина ШАНЦАВА

Ці скасуюць ліцэнзіі на гуртавы гандаль?

Беларуская навукова-прамысловая асацыяцыя (БНПА) звязрнулася ў Адміністрацыю прэзідэнта і міністэрства прадпрымальніцтва і інвестыцыйнай РБ, адміністрыціўнай ліцэнзіяй на паслярадніцкую дзяяўнасць з тым тваром. Разам з тым імпартныя тавары можна ўвозіць у краіну без усялякіх ліцэнзій.

Эксперты БНПА сцвярджаюць,

«Незалежнае назіранне» для вас

Грамадзянская ініцыятыва «Незалежнае назіранне» ўзяла за мэту стварыць мношную, дзеездольную сетку незалежных назірання за выбарам Прэзідэнта.

Рэспублікі Беларусь, якая пайфармую беларускую грамадскасць і міжнародную супольнасць пра сапраўдныя вынікі галасавання.

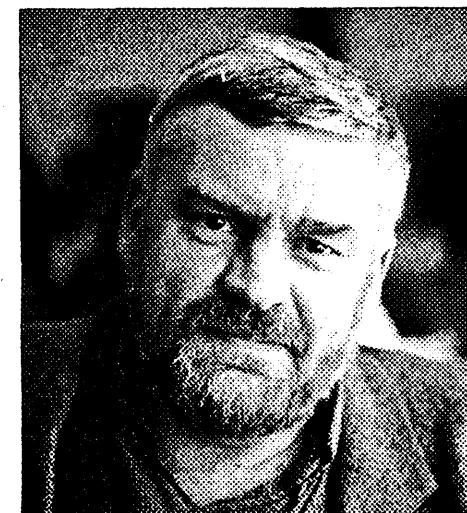
Што думаюць людзі аб дзеянасці гэтай ініцыятывы? З не-калькімі пытаннямі наш карапандэнт звярнуўся да паважаных у грамадстве людзей, меркаванне якіх можа быць цікавым для чытачоў.

— Як Вы лічыце, ці магчымае пры сённяшнімі сітуацыі ў краіне правядзенне свабодных і дэмакратычных выбараў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь?

— Ці можа паўпльваць прысутнасць незалежных назіральникаў на справядлівасць вынікаў галасавання?

— Ці выклікае ў Вас давер «сістэма паралельнага падліку галасоў», якую будзе праводзіць «Незалежнае назіранне»?

Уладзімер АРЛОЎ, гісторык:

— Верагоднасць того, што ўлады пойдуть на свабодныя, дэмакратычныя выбараў — мінімальная. Для ўсіх, у тым ліку і для чалавека, які зараз займае пасаду Прэзідэнта, абсолютна разумела, што на свабодных, дэмакратычных выбараў ён не перамагае. Апошнім днём мы сталісці сведкамі заяваў, якія зрабіў спадар Лукашэнка, пра то, што ён з уладай развітвачца не збираецца. Гучалі пагрозы, спасылкі на сілу, што ён захавае сваю ўладу з дапамогай Унутраных войск. На жаль, на такіх умовах цяжка чакаць правядзення дэмакратычных выбараў.

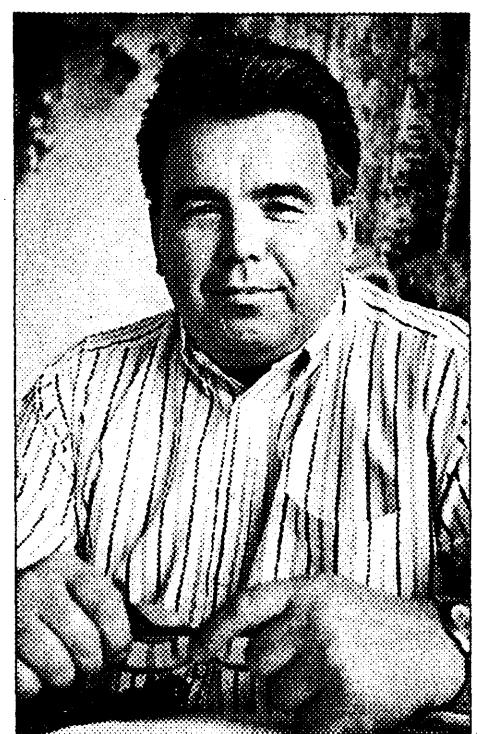
Таму, безумоўна, верагоднасць прысутнасці незалежных назіральникаў выклікае нервознасць у прадстаўнікоў улады. Тыя 14.000 назіральникаў, пра якіх ідзе гаворка, былі абвешчаныя «змоўшчыкамі». Рэжым баяца, што схаваць рэальнія вынікі выбараў будзе больш складана ў прысутнасці незалежных назіральникаў. Але цынізм рэжыму сягнё такога ўзроўню, калі фальсіфікацыі могуць быць зробленыя на самым высокім узроўні.

Як пісменнік з дыпломам гісторыка, я даўно заўважыў такую заканамернасць — у гісторыі Беларусі тая перыяды, якія на-вукоўцы поітм называюць «залатым векам», маюць уласцівасць паўтарацца праз 500 гадоў. Першы «залаты век» нашай гісторыі быў у часы князя Усяслава Чарадзея ў XI стагоддзі, затым у XVI стагоддзі — перыяд Вялікага Княства Літоўскага, калі росквіту дасягнула беларуская культура, дыпламатыя. Прайшло яшчэ 500 гадоў, надышло XXI стагоддзе, і мне хочацца верыць, што гэтая тэндэнцыя будзе працягнутая. Што пасля выбараў мы адчаем надыход новага «залатога века» нашай гісторыі, цяпер ужо незалежнай Рэспублікі Беларусь. Але гэта будзе залежаць ад таго, які лёс выберуць сабе беларусы на прэзідэнцкіх выбараў — лёс еўрапейскай краіны XXI стагоддзя ці лёс краіны, якая будзе адкінутая яшчэ глыбей назад у мінулае.

«Сістэма паралельнага падлі-

ку галасоў» прыйшла апрабацію шмат у якіх краінах, таму, безумоўна, я буду давяраць вынікам, якія абвесціць «Незалежнае назіранне».

МІХНЮК Дзмітрый Міхайлавіч, галоўны акус-шэр-гінеколаг міністэрства аховы здароўя з 1987 на 2000 г.:

— Асабіста я вельмі хацеў бы, каб у Рэспубліцы Беларусь адбыліся свабодныя і дэмакратычныя выбараў презідэнта. На жаль, я бачу, што дзеючая ўлада робіць ўсё, каб гэтыя выбараў быў несвабоднымі і недэмакратычнымі. Наша задача як мага больш супрацьстаяць гэтаму. Як мага больш даць людзям інфармацыі. Самае галоўнае, каб яны не ішлі на дэлінавае галасаванне, а ішлі на выбарчыя ўчасткі 9 верасня, у дзень выбараў. Тады будзе больш магчымасцю пазбегнуць фальсіфікацыю.

Усе апошнія падзеі паказваюць, што рэжым баяца прысутнасці незалежных назіральникаў на выбарчых участках. Улады баяца рэгістраціі парушэння, якія могуць быць выяўленыя падчас галасавання.

СЯДЗЯКА Аляксандар Генадзьевіч, дырэктар сярэдняй школы №2 г. Мінска:

— Думаю, што сёння пра свабодныя і дэмакратычныя выбараў ў нашай краіне гаварыць рана. Людзі не маюць доступу да абектульнай інфармацыі, розных пунктаў гледжання на працэсы, што адбываюцца ў краіне. Большасць людзей атрымлівае інфармацыю толькі з дзяржаўнай прэсы, тэлебачання і радыё, якія працуяць на карысць аднаго чалавека. Такім чынам, не выконваецца адно з самых галоўных грамадзянскіх прав — права чалавека на абектульнай інфармацыю. Мы не ведаем, што адбываецца ва ўладзе, што адбылося за зніклімі людзьмі, як працуе апазіцыя, якія мэты ставяць апазіцыйныя партыі, чаго яны намагаюцца дасягнуць у краіне, не ведаем аргументаў, якія яны прыводзяць, крытыкуючы ўладу. Без інфармацыі не можа быць свабоднага выбараў прэзідэнта краіны.

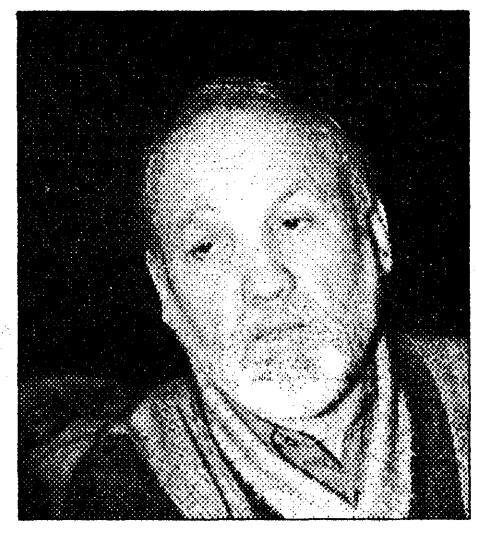
Сёння сярод людзей пануе страх — страх выйсці на вуліцу, каб выказаць сваю думку, страх згубіць месец працы, калі ты не згодны з палітыкай рэжыму. У такай сітуацыі цяжка казаць пра свабодныя і дэмакратычныя выбараў.

Прысутнасць незалежных назіральникаў звязка рукі выбарчым камісіям у пытанні фальсіфікацыі і падтасоўкі галасоў. Хаця, я думаю, што і прысутнасць незалежных назіральникаў дазваляе рабіць нейкія маніпуляцыі, бо існуе дэтэрміновае галасаванне.

Грамадская думка зараз расколата напалам, і загадзя цяжка прадугледзець вынікі галасавання. Існуе магчымасць, што кандыдат ад улады можа прыйграць, а новая ўлада будзе прысягаць да адказнасці тых, хто прымаў удзел у фальсіфікацыі выбараў. Гэта таксама павінна стрымаць члену выбарчых камісій ад удзелу ў падтасоўкы вынікаў галасавання. Таму я лічу, што іншыгут незалежных назіральникаў проста неабходны на мночых адбыцца выбараў.

Спадзяюся, што на большасці участкаў, якія ўвайшлі ў выбарку паралельнага падліку галасоў, незалежныя назіральники зможуць атрымаць копіі пратаколаў. Калі будзе зробленая зверска афіцыяльная вынікаў галасавання на гэтых участках і зроблены падлік з копіяй пратоколаў незалежных назіральникаў, і там будзе вялікая разбежка, то большы давер у мяне будзе выклікаць падлік «Незалежнага назірання», бо на выбарчых участках, дзе будуть прысутнічаць незалежныя назіральники, зрабіць вялікія фальсіфікацыі будзе цяжкі. А вось спакуса фальсіфікаваць вынікі на ўзроўні тэртырыйальных камісій, застаецца. І каб не дапусціць гэтага, падобная зверска будзе вельмі карысная. Лічу, што звесткі ад незалежных назіральникаў будуть мець большы давер, чым афіцыйныя дадзеныя.

Валеры МАЗЫНСКІ, галоўны рэжысёр тэатра «Вольная сцэна»:

— Старшыня Цэнтральнай выбарчай камісіі спадарыня Ярмошына заяўвіла, што нідзе і ніколі не бывае свабодных і дэмакратычных выбараў, а я ў веру.

Упэўнены, што прысутнасць незалежных назіральникаў на выбарчых участках можа паўпльваць на справядлівасць вынікаў галасавання. Несправядлівыя выбараў робяцца несправядліві, падманам — «падсталом». А калі ёсьць назіральники, верагодна, члены выбарчых камісій будуть баяцца рабіць фальсіфікацыі. Абсалютна упэўнены, што спробы фальсіфікаваць выбараў будуть.

«Сістэма паралельнага падліку галасоў» выклікае ў мяне давер. Спадзяюся, што вынікі, якія абвесціць «Незалежнае назіранне», будуть адлюстроўваць рэальную карынту галасавання. Але ёсць на гэтым свеце адносна. Натуральна, што ўлады баяца, бо хочуць схаваць сапраўдныя вынікі галасавання.

Людміла МАЙСЕНЯ, ды-энт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта інфармацікі і радыёэлектронікі:

— Хочацца спадзявацца, што свабодныя і дэмакратычныя выбараў ў нашай краіне магчымы, але, на жаль, практика паказвае, што гэтыя працэсы не ідзе так, як трэба. На тэлебачанні, у дзяржаўнай прэсе ідзе перакос у афіцыйныя бок. Незалежныя кандыдаты не маюць магчымасці ўзяць выразны і рэзкі старт. Яны не маюць доступу да дзяржаўных сродкаў масавай інфармацыі. Толькі роля незалежнай прэсы тут стаіць.

Людзі, якія збіраюцца працаваць незалежнымі назіральникамі, павінны вельмі добра

разумець нашу спецыялістыку. Адсачыць ўсё не ўдаца. Присутнічы незалежных назіральникаў, безумоўна, паўпльвае на справядлівасць вынікаў галасавання, але толькі на 70-80%.

Безумоўна, «Сістэма паралельнага падліку» я давяраю. Толькі ці ўдасца гэта ажыццяўіцца? Афіцыйная інфармацыя пракаце ў нас толькі «ў адны вароты». Таму я не мату ёй давяраць.

Алесь ГУРКОЎ, дырэктар камерцыйнай фірмы:

— При сённяшнім разыме правядзенне свабодных і дэмакратычных выбараў прэзідэнта Беларусі немагчымае. Прадстаўнікі ўлады, а менавіта з іх складаецца большасць выбарчых камісій, будуть рабіць ўсё, каб захаваць свае пасады. Траба быць падрыхтаванымі да шматлікіх фальсіфікацыяў і падтасоўак. Але я спадзяюся, што ў складзе выбарчых камісій шмат сумленных, адказных і разумных людзей. Мне б хадзілася ў гэта верьць.

Шмат хто з майх знаёмых далаўчыліся да «Незалежнага назірання». Дарма ўлады палахаюцца іх. Гэта ніякія не «баевікі» і не «шпіёны». Проста людзі хочуць, каб у Беларусі нарэшце аddyліся справядліві і дэмакратычныя выбараў.

Я буду вельмі рады, калі звесткі, якія агучыць «Незалежнае назіранне», і афіцыйная дадзеная супадуць. Гэта будзе азначаць, што выбарчыя камісіі ўсіх ўзроўніх паставіліся сумленна да сваёй працы і выдалі сапраўдныя вынікі галасавання. А калі не, то, безумоўна, я больш паверу дадзеным, атрыманым дзякуючы «Сістэме паралельнага падліку галасоў».

Гутарыла
Валянціна ЛЕЦКА

ЗУБР

На родине Лукашенко возбуждено уголовное дело за его оскорбление

Уголовное дело по ст. 368 ч. 1 было возбуждено против 5 активистов движения сопротивления ЗУБР в Шклове.

14 августа примерно в 6 часов вечера, надев «усатые» маски, они заходили в магазины Шклова, проводили предвыборную агитацию среди покупателей: сулили им зарплату USD 100, обещали снизить цены и посадить всех жуликов, предпринимателей, а также всех тех, кто не будет за них голосовать.

Приблизительно в 18.30 5 активистов движения сопротивления ЗУБР, принимавших участие в акции, были задержаны на выходе одного из магазинов. Их доставили в Шкловский ГОВД. Двое несовершеннолетних зуров были отпущены только в первом часу ночи. На совершенном зуров были составлены протоколы по ст. 156 КоАП (мелкое хулиганство). Они провели всю ночь в камере. В 13 часов 15 августа их должны были повезти в суд, однако вместо этого объявили, что в отношении их возбуждено уголовное дело за «публичное оскорбление президента Республики Беларусь». Такую реакцию безумного режима движения сопротивления ЗУБР считают агонией, которая свидетельствует о его скором конце.

Вилейский ЗУБР работает в две смены

Вилейские ЗУБРы вновь напомнили вилейчанам о пропавших людях и о предстоящих выборах в ночь с 13 на 14 августа. По городу появились надписи «Где Гончар, Красовский, Завадский, Захаранка? Кто следующий?», а также «Время выбирать» и «Время убивать». Уже с самого утра городские власти начали зачистку надписей в городе. Не спали вилейские зуровы и днем. После окончания смены на заводах «Зенит» и «Стройдетали» рабочим, выходящим из проходных, они вручали спецвыпуск газеты «Народная воля».

Зуры раздают газеты на концерте

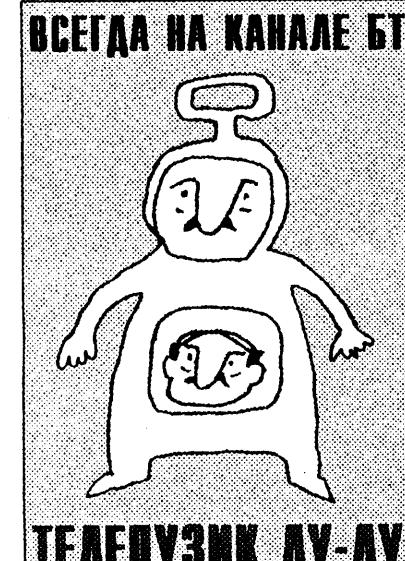
12 августа на площади Гомеля состоялся бесплатный концерт звезд белорусской эстрады, который собрал огромное количество молодых людей. Несколько десятков активистов движения ЗУБР раздавали там спецвыпуск газеты НАША СВАБОДА, который пользовался огромным спросом. Люди буквально вырывали газету из рук и хвалили зуровцев за правильное дело.

ЗУБР убирает надоевшие физиономии с улиц Могилева

Сотни картинок с изображением Лукашенко неизвестно откуда появились на улицах Могилева 15 августа утром. Они были разбросаны по тротуарам в центре города. Это безобразие заметили люди в майках с надписью «Время убирать» и принялись собирать эти бумаги. Им помогали обычные прохожие. Кроме того к уборке присоединились активисты местных ячеек Молодого Фронта и ОГП. Совместными усилиями молодые люди собирали мусор в считанные минуты. Затем более 100 человек выстроились в колонну и прошли по центральным улицам города, скандируя лозунги «Жыве Беларусь» и «Время убирать». Колонна дошла до рыночной площади и там спокойно разошлась.

ПОНЕДЕЛЬНИК • 20 АВГУСТА

- 06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 Резонанс.
09.00 Новости.
09.15 «Морская полиция». Сериал (Австралия).
10.10 Телебарометр. Прогноз погоды.
10.30 Здоровье. Тележурнал.
11.00 Новости.
11.15 «Человек моря». Сериал (Аргентина).
12.05 «Иди туда - не знаю куда». Мультифильм.
13.00 Новости.
13.10 В.Рыжаков и Н.Сазонова в четырехсерийном худ. фильме «ЮРКИНЫ РАССВЕТЫ» (к/с им.А.П.Довженко). 1-я серия.
14.20 Док. сериал «Сокровища мировой культуры» (Германия).
14.35 Уроки Н.Новожиловой.
15.00 Новости.
15.10 Фильм - детям. «ПО СЕКРЕТУ ВСЕМУ СВЕТУ». Худ. фильм («Беларусьфильм»). 1-я и 2-я серии.
17.10 «Морская полиция». Сериал (Австралия).
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.40 «Тайные пружины политики». Авторская программа Юрия Азаренка.
19.05 Премьера телезранка. Б.Конноли и Ш.Стонн в кинокомедии «КРАСАВЧИК ДЖО» (США).
20.40 Кольбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 Права человека: взгляд в мир.
22.10 «Человек моря». Сериал (Аргентина).
22.55 Стадион.
23.20 Планета «АРТ». Новости.

- 15.00 «Большая стирка».
16.00 «Собачье дело». Сериал.
17.00 Новости.
17.20 «Ералаш».
17.30 «С легким паром!».
18.00 «Земля любви». Сериал.
19.00 «Жди меня».
20.00 «Время».
20.40 «Закон джунглей». Сериал.
21.35 «Секретные материалы».
Сериал.
22.30 Новости.
22.55 «На футболе».
23.35 «Полная безопасность».
Сериал.

- 07.00 Вести.
07.50 Вести - Москва.
08.50 Семейные новости.
07.15 «Экспертиза РТР».
07.30 «Москва - Минск».
07.45 «Православный календарь».
08.00 Вести.
08.15 «Два рояля».
09.00 Моя семья.
10.00 Вести.
10.30 «Фитиль».
11.00 «Санта-Барбара». Сериал.
12.30 Телемагазин для минчан.
13.10 «Вы - очевидец».
14.00 «Сегодня».
14.30 Сериал «Я - супермодель». «Клаудия Шиффер».
15.40 Телемагазин для минчан.
16.20 Сериал «Третья планета от Солнца».
16.55 Сериал «Воспоминания Шерлока Холмса».
18.00 «Сегодня».
18.40 Сериал «Шпионские игры».
19.45 Дорожный патруль.
22.40 Дорожный патруль.
22.55 Худ. фильм «ПРАЧЕЧНАЯ».
Дорожный патруль.

- 11.40 «ПОДКИДЫШ». Худ. фильм.
12.55 «Corvus Cornix - с латинского «ворона». Док. фильм.
13.30 Новости культуры.
13.45 «Ох, уж эти детки!». Мультсериал.
14.15 Русские цари. «Грозный царь - Иван Васильевич».
Новости.
15.00 «Эн из поместья «Зеленые крыши». Телесериал.
15.10 «Морская полиция». Сериал.
15.30 «Ох, уж эти детки!». Мультсериал.
16.10 Архитектурная галерея.
16.25 Власть факта.
16.40 «Блистательные Азераки». Сериал.
17.30 Новости культуры.
17.40 «Из концертного зала». Телесериал.
18.15 Острова. Геннадий Айги.
19.10 Вечерняя сказка.
19.15 «Комаров». Мультифильм.
19.30 Новости культуры.
19.45 «И огонь, и пламя». Сериал.
После новостей...
20.45 Новости.
21.05 Н.В.Гоголь. «Игроки». Спектакль.
22.40 «САНХЫРА». Худ. фильм.
23.00 Новости культуры.

- 05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.25 Криминал.
05.30, 06.35 Впрок.
05.40, 06.45, 07.20 Карданный вал.
05.50 Мультифильм.
06.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.
06.15, 07.15 Спорт, погода.
06.30 «Морская полиция». Сериал.
06.45, 07.20 Криминал.
06.55 Концерт Мишеля Сарду.
07.00 Новости.
07.15 «ЮРКИНЫ РАССВЕТЫ». Худ. фильм. 2-я серия.
07.30 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
07.45 «Сокровища мировой культуры».
07.50 Док. сериал «Сокровища мировой культуры».
08.00 Новости.
08.15 «Маленькие изобретения». Мультсериал.
08.30 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
08.45 «Поворот ключа». Сериал.
08.55 «Чистосердечное признание».
09.00 Сегодня.
09.15 «Маленькие изобретения». Мультсериал.
09.30 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
09.45 «Поворот ключа». Сериал.
10.00 «Сокровища мировой культуры».
10.15 «Маленькие изобретения». Мультсериал.
10.30 «Среда». Сегодня.
10.45 «Сокровища мировой культуры».
10.55 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
11.00 «Среда». Сегодня.
11.15 «Человек моря». Сериал.
11.30 «Сокровища мировой культуры».
11.45 «Сокровища мировой культуры».
11.55 Концерт Мишеля Сарду.
11.55 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
12.00 «Тропа, тропинка, дорога». Док. фильм.
12.30 Арсенал.
13.00 Новости.
13.10 «ЮРКИНЫ РАССВЕТЫ». Худ. фильм. 2-я серия.
13.30 «Морская полиция». Сериал.
13.45 «Ох, уж эти детки!». Мультсериал.
13.50 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
13.55 Концерт Мишеля Сарду.
14.00 «Сокровища мировой культуры».
14.15 «Сокровища мировой культуры».
14.30 «Сокровища мировой культуры».
14.45 «Сокровища мировой культуры».
14.55 «Сокровища мировой культуры».
14.55 «Сокровища мировой культуры».
15.00 «Сокровища мировой культуры».
15.15 «Сокровища мировой культуры».
15.30 «Сокровища мировой культуры».
15.45 «Сокровища мировой культуры».
15.55 «Сокровища мировой культуры».
15.55 «Сокровища мировой культуры».
16.00 «Сокровища мировой культуры».
16.15 «Сокровища мировой культуры».
16.30 «Сокровища мировой культуры».
16.45 «Сокровища мировой культуры».
16.55 «Сокровища мировой культуры».
17.00 «Сокровища мировой культуры».
17.15 «Сокровища мировой культуры».
17.30 «Сокровища мировой культуры».
17.45 «Сокровища мировой культуры».
17.55 «Сокровища мировой культуры».
18.00 «Сокровища мировой культуры».
18.15 «Сокровища мировой культуры».
18.30 «Сокровища мировой культуры».
18.45 «Сокровища мировой культуры».
18.55 «Сокровища мировой культуры».
19.00 «Сокровища мировой культуры».
19.15 «Сокровища мировой культуры».
19.30 «Сокровища мировой культуры».
19.45 «Сокровища мировой культуры».
19.55 «Сокровища мировой культуры».
20.00 «Сокровища мировой культуры».
20.15 «Сокровища мировой культуры».
20.30 «Сокровища мировой культуры».
20.45 «Сокровища мировой культуры».
20.55 «Сокровища мировой культуры».
21.00 «Сокровища мировой культуры».
21.15 «Сокровища мировой культуры».
21.30 «Сокровища мировой культуры».
21.45 «Сокровища мировой культуры».
21.55 «Сокровища мировой культуры».
21.55 «Сокровища мировой культуры».
22.00 «Сокровища мировой культуры».
22.15 «Сокровища мировой культуры».
22.30 «Сокровища мировой культуры».
22.45 «Сокровища мировой культуры».
22.55 «Сокровища мировой культуры».
23.00 «Сокровища мировой культуры».
23.15 «Сокровища мировой культуры».

- 05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.25 Криминал.
05.30, 06.35 Впрок.
05.40, 06.45, 07.20 Карданный вал.
05.50 Мультифильм.
06.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.
06.15, 07.15 Спорт, погода.
06.30 «Морская полиция». Сериал.
06.45, 07.20 Криминал.
06.55 Концерт Мишеля Сарду.
07.00 Новости.
07.15 «ЮРКИНЫ РАССВЕТЫ». Худ. фильм. 2-я серия.
07.30 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
07.45 «Сокровища мировой культуры».
07.50 Док. сериал «Сокровища мировой культуры».
08.00 Новости.
08.15 «Маленькие изобретения». Мультсериал.
08.30 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
08.45 «Поворот ключа». Сериал.
08.55 «Чистосердечное признание».
09.00 Сегодня.
09.15 «Маленькие изобретения». Мультсериал.
09.30 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
09.45 «Поворот ключа». Сериал.
10.00 «Сокровища мировой культуры».
10.15 «Маленькие изобретения». Мультсериал.
10.30 «Среда». Сегодня.
10.45 «Сокровища мировой культуры».
10.55 «Сокровища мировой культуры».
11.00 «Среда». Сегодня.
11.15 «Человек моря». Сериал.
11.30 «Сокровища мировой культуры».
11.45 «Сокровища мировой культуры».
11.55 Концерт Мишеля Сарду.
12.00 «Тропа, тропинка, дорога». Док. фильм.
12.30 Арсенал.
13.00 Новости.
13.10 «ЮРКИНЫ РАССВЕТЫ». Худ. фильм. 2-я серия.
13.30 «Морская полиция». Сериал.
13.45 «Ох, уж эти детки!». Мультсериал.
13.50 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
13.55 Концерт Мишеля Сарду.
14.00 «Сокровища мировой культуры».
14.15 «Сокровища мировой культуры».
14.30 «Сокровища мировой культуры».
14.45 «Сокровища мировой культуры».
14.55 «Сокровища мировой культуры».
15.00 «Сокровища мировой культуры».
15.15 «Сокровища мировой культуры».
15.30 «Сокровища мировой культуры».
15.45 «Сокровища мировой культуры».
15.55 «Сокровища мировой культуры».
16.00 «Сокровища мировой культуры».
16.15 «Сокровища мировой культуры».
16.30 «Сокровища мировой культуры».
16.45 «Сокровища мировой культуры».
16.55 «Сокровища мировой культуры».
17.00 «Сокровища мировой культуры».
17.15 «Сокровища мировой культуры».
17.30 «Сокровища мировой культуры».
17.45 «Сокровища мировой культуры».
17.55 «Сокровища мировой культуры».
18.00 «Сокровища мировой культуры».
18.15 «Сокровища мировой культуры».
18.30 «Сокровища мировой культуры».
18.45 «Сокровища мировой культуры».
18.55 «Сокровища мировой культуры».
19.00 «Сокровища мировой культуры».
19.15 «Сокровища мировой культуры».
19.30 «Сокровища мировой культуры».
19.45 «Сокровища мировой культуры».
19.55 «Сокровища мировой культуры».
20.00 «Сокровища мировой культуры».
20.15 «Сокровища мировой культуры».
20.30 «Сокровища мировой культуры».
20.45 «Сокровища мировой культуры».
20.55 «Сокровища мировой культуры».
21.00 «Сокровища мировой культуры».
21.15 «Сокровища мировой культуры».
21.30 «Сокровища мировой культуры».
21.45 «Сокровища мировой культуры».
21.55 «Сокровища мировой культуры».
22.00 «Сокровища мировой культуры».
22.15 «Сокровища мировой культуры».
22.30 «Сокровища мировой культуры».
22.45 «Сокровища мировой культуры».
23.00 «Сокровища мировой культуры».
23.15 «Сокровища мировой культуры».

- 05.00 День за днем.
05.45 Дорожный патруль.
06.00 День за днем.
06.00 Новости.
06.25 Сериал «Агент национальной безопасности-II». «Все в сад!».
10.00 Ток-шоу «В нашу гавань заходили корабли». Сериал «Следствие ведут знатоки».
11.00 Новости.
11.00 Ток-шоу «Больше, чем ЖИЗНЬ». Сериал «Ловушка для одиночного мужчины».
11.30 Сериал «Следствие ведут знатоки».
11.45 «Сокровища мировой культуры».
12.00 «Сокровища мировой культуры».
12.15 «Сокровища мировой культуры».
12.30 «Сокровища мировой культуры».
12.45 «Сокровища мировой культуры».
12.55 «Сокровища мировой культуры».
13.00 «Сокровища мировой культуры».
13.15 «Сокровища мировой культуры».
13.30 «Сокровища мировой культуры».
13.45 «Сокровища мировой культуры».
13.50 «Сокровища мировой культуры».
13.55 Концерт Мишеля Сарду.
14.00 «Сокровища мировой культуры».
14.15 «Сокровища мировой культуры».
14.30 «Сокровища мировой культуры».
14.45 «Сокровища мировой культуры».
14.55 «Сокровища мировой культуры».
15.00 «Сокровища мировой культуры».
15.15 «Сокровища мировой культуры».
15.30 «Сокровища мировой культуры».
15.45 «Сокровища мировой культуры».
15.55 «Сокровища мировой культуры».
16.00 «Сокровища мировой культуры».
16.15 «Сокровища мировой культуры».
16.30 «Сокровища мировой культуры».
16.45 «Сокровища мировой культуры».
16.55 «Сокровища мировой культуры».
17.00 «Сокровища мировой культуры».
17.15 «Сокровища мировой культуры».
17.30 «Сокровища мировой культуры».
17.45 «Сокровища мировой культуры».
17.55 «Сокровища мировой культуры».
18.00 «Сокровища мировой культуры».
18.15 «Сокровища мировой культуры».
18.30 «Сокровища мировой культуры».
18.45 «Сокровища мировой культуры».
18.55 «Сокровища мировой культуры».
19.00 «Сокровища мировой культуры».
19.15 «Сокровища мировой культуры».
19.30 «Сокровища мировой культуры».
19.45 «Сокровища мировой культуры».
19.55 «Сокровища мировой культуры».
20.00 «Сокровища мировой культуры».
20.15 «Сокровища мировой культуры».
20.30 «Сокровища мировой культуры».
20.45 «Сокровища мировой культуры».
20.55 «Сокровища мировой культуры».
21.00 «Сокровища мировой культуры».
21.15 «Сокровища мировой культуры».
21.30 «Сокровища мировой культуры».
21.45 «Сокровища мировой культуры».
21.55 «Сокровища мировой культуры».
22.00 «Сокровища мировой культуры».
22.15 «Сокровища мировой культуры».
22.30 «Сокровища мировой культуры».
22.45 «Сокровища мировой культуры».
23.00 «Сокровища мировой культуры».
23.15 «Сокровища мировой культуры».

- 05.00 Вести.
05.45 Дорожный патруль.
06.00 Вести.
06.00 Новости.
06.25 Сериал «Агент национальной безопасности-II». «Все в сад!».
10.00 Ток-шоу «В нашу гавань заходили корабли». Сериал «Следствие ведут знатоки».
11.00 Новости.
11.00 Ток-шоу «Больше, чем ЖИЗНЬ». Сериал «Ловушка для одиночного мужчины».
11.30 «Сокровища мировой культуры».
11.45 «Сокровища мировой культуры».
12.00 «Сокровища мировой культуры».
12.15 «Сокровища мировой культуры».
12.30 «Сокровища мировой культуры».
12.45 «Сокровища мировой культуры».
12.55 Концерт Мишеля Сарду.
13.00 «Сокровища мировой культуры».
13.15 «Сокровища мировой культуры».
13.30 «Сокровища мировой культуры».
13.45 «Сокровища мировой культуры».
13.50 «Сокровища мировой культуры».
13.55 Концерт Мишеля Сарду.
14.00 «Сокровища мировой культуры».
14.15 «Сокровища мировой культуры».
14.30 «Сокровища мировой культуры».
14.45 «Сокровища мировой культуры».
14.55 «Сокровища мировой культуры».
15.00 «Сокровища мировой культуры».
15.15 «Сокровища мировой культуры».
15.30 «Сокровища мировой культуры».
15.45 «Сокровища мировой культуры».
15.55 «Сокровища мировой культуры».
16.00 «Сокровища мировой культуры».
16.15 «Сокровища мировой культуры».
16.30 «Сокровища мировой культуры».
16.45 «Сокровища мировой культуры».
16.55 «Сокровища мировой культуры».
17.00 «Сокровища мировой культуры».
17.15 «Сок

17 жнію 2001 года

ТЕЛЕНАВІГАТОР

5

23 АВГУСТА

ПЯТНИЦА • 24 АВГУСТА

СУББОТА • 25 АВГУСТА

ВОСКРЕСЕНЬЕ • 26 АВГУСТА

- 15.10 «Эн из поместья «Зеленые крыши». Телесериал
15.35 «Кв билет в Индию». «Три банана». Мультифильм.
16.10 «Вы поедете на бал?». Док. фильм.
16.40 «Блистательные Азераки». Сериал.
17.30 Новости культуры.
17.40 В мире танца. «Театр танца Нидерландов».
18.40 XX век. Избранные. «Превратный сон».
19.20 Вечерня сказка.
19.30 Новости культуры.
19.50 «И огонь, и пламя». Сериал.
20.45 После новостей...
21.00 Джазофферия.
21.30 «ТРИ СЕЗОНА». Худ. фильм.
22.25 «Пейзаж с можжевельником». Мультифильм для взрослых.
23.00 Новости культуры.

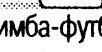
- 05.00, 06.00, 07.00 Сего дня утром.
05.20, 06.25, 07.20 Криминал.
05.30, 06.35, 07.25 Впрок.
05.40, 06.45, 07.40 Карданный вал.
05.45 Мультифильм.
07.50 Сериал «Солдаты удачи».
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал «Поворот ключа».
10.25 Кастрірский вопрос.
11.00 Сегодня.
11.25 Сериал «Двенадцать стульев».
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.45 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.35 Криминал.
15.50 Сериал «Ее звали Никита».
16.55 Сериал «Кружева».
18.00 Сегодня.
18.20 Зона Икс.
18.30 «Исповедь вечности». Пять дней Патриаршего визита в Беларусь.
19.00 «Грант».
19.15 Худ. фильм «ЦВЕТЫ ПРОВИНЦИИ» («Беларусьфильм»).

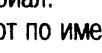
- 20.40 Кольбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
22.00 «Человек моря». Сериал.
22.45 Спорт-кульбер.
22.55 «Встреча в Троицком» с Александром Домарацким.
23.20 Новости.
23.35 Ночного сеанса. Мистический триллер «ШОССЕ В НИКУДА» (США).

- 14.00 «Сегодня».
14.30 Сериал «Я - супермодель». «Карла Бруни».
15.40 Телемагазин для минчан.
16.20 Сериал «Третья планета от Солнца».
16.55 Сериал «Воспоминания Шерлока Холмса».
18.00 «Сегодня».
18.40 Сериал «Шпионские игры».
19.40 Дорожный патруль.
20.00 «Сегодня».
20.40 Тушите свет.
20.50 Сериал «Шпионские игры».
22.00 «Сегодня».
22.40 Дорожный патруль.
22.55 Комедия «СОБАЧИЙ ПАРК».
00.35 Дорожный патруль.

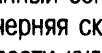

- 06.00 «Симба-футболист». Мультсериал.
06.30 «Кот по имени Ик». Мультсериал.
07.00 «Питер Пен». Мультсериал.
07.30 «Король Артур и рыцари без страха и упрека». Мультсериал.
08.00 Новости СНГ.
08.15 «Автопанорама».
08.40 «Кинофиша Минска».
08.50 «Виртуальный мир».
09.00 «Кино». Мишель Хан, Анита Муй, Мэгги Чун в фантастическом боевике «ЛАЛАЧИ».
11.00 «Мир спорта глазами «Жилет»».
11.30 «Случайный свидетель».
12.00 Новости СТВ.
12.15 «Радио-точка».
12.45 Клуб «Белый попугай».
13.50 «Убойная сила». Сериал.
15.00 «Ползучее войско». Мультсериал.
15.30 «Кот по имени Ик». Мультсериал.
16.00 «Питер Пен». Мультсериал.
16.30 «Король Артур и рыцари без страха и упрека». Мультсериал.
17.00 «Чертенок». Теленовелла.
18.00 Новости СТВ.
18.15 «Виртуальный мир».
18.25 «Экзотика».
18.40 «Автопанорама».
19.00 Информационно-аналитическая программа «Тема дня».
19.15 «Вечарница».
19.30 «Кино». О.Понизова, А.Абдулов в мелодраме «ГРЕХ. ИСТОРИЯ СТРАСТИ».
21.45 «Убойная сила». Сериал.
23.00 Новости «СТВ-24 часа».
23.15 Кулинарные рецепты от редактора «Лесной».
23.30 Минск на перекрестке столетий.
23.45 «Иллюзион»: ностальгическая комедия Федерико Феллини «АМАРКОРД».

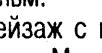

- 06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.05 «Морская полиция». Сериал (Австралия).
09.00 Новости.
09.10 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
09.35 Час профессионала.
10.05 Док. сериал «Природные чудеса Америки» (США).
11.00 Новости.
11.15 «Человек моря». Сериал.
12.00 «Славянский базар в Витебске-2001». Песни нашего века.
13.00 Новости.
13.15 Е.Матвеев и Ж.Болотова в худ. фильме «ДОМ, В КОТОРОМ Я ЖИВУ».

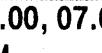

- 15.00 Новости.
15.10 Мультифильм.
15.20 «Мой любимый зверь». Док. сериал для детей.
15.30 «Все на орбиту! Познавательный сериал для детей.
15.40 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
16.10 «Приключения швейцарской семьи Робинсонов». Сериал (Франция).
17.05 «Морская полиция». Сериал (Австралия).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 «Исповедь вечности». Пять дней Патриаршего визита в Беларусь.
19.00 «Грант».
19.15 Худ. фильм «ЦВЕТЫ ПРОВИНЦИИ» («Беларусьфильм»).

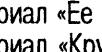

- 20.40 Кольбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
22.00 «Человек моря». Сериал.
22.45 Спорт-кульбер.
22.55 «Встреча в Троицком» с Александром Домарацким.
23.20 Новости.
23.35 Ночного сеанса. Мистический триллер «ШОССЕ В НИКУДА» (США).

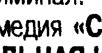

- 05.00, 06.00, 07.00 Сего дня утром.
05.20, 06.25, 07.20 Криминал.
05.30, 06.35, 07.25 Впрок.
05.40, 06.45, 07.40 Карданный вал.
05.45 Мультифильм.
07.50 Сериал «Солдаты удачи».
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал «Поворот ключа».
10.25 Путешествия натуралиста.
11.00 Сего дня.
11.30 Фильм «СВОБОДНАЯ ОТ МУЖЧИН».
13.00 Сего дня.
13.30 Старый телевизор.
14.45 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.30 «Улица Сезам».
15.55 Сериал «Ее звали Никита».
16.55 Сериал «Иллюзия убийства».
18.00 Сего дня.
18.35 Криминал.
18.55 Боеvik «ПОЕДИНОК В ДИГСТАУНЕ».

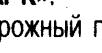

- 21.00 Сегодня.
21.50 «Женский взгляд».
22.30 Фильм «ГРЕХ. ИСТОРИЯ СТРАСТИ».

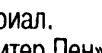

- 05.00 День за днем.
05.45 Дорожный патруль.
06.00 День за днем.
07.45 Тушите свет.
08.00 Новости.
08.20 «Наши любимые животные».
08.50 Сериал «Шпионские игры».
10.50 Телемагазин для минчан.
11.00 Сериал «Следствие ведут знатоки».
12.40 Телемагазин для минчан.
13.00 Сериал «Полковник Грушко против петербургской мафии».
14.00 «Сегодня».
14.30 Сериал «Я - супермодель». «Карен Мюлер».
15.40 Телемагазин для минчан.
16.20 Сериал «Третья планета от Солнца».
16.55 Сериал «Воспоминания Шерлока Холмса».
18.00 «Сегодня».
18.35 Сериал «Агент национальной безопасности-II».
19.45 Дорожный патруль.
20.00 «Документальный детектив».
17.50 «Земля любви». Сериал.
18.55 «Поле чудес».
20.00 «Время».
20.50 Комедия «НЕИСТРЕБИМЫЙ ШПИОН».
22.25 Футбол. Суперкубок УЕФА. «Бавария» (Германия) - «Ливерпуль» (Англия).
23.15 Новости.

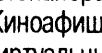

- 08.00 «Сегодня».
08.15 «Два рояля».
09.00 Моя семья.
10.00 Вести.
10.30 «Фитиль».
10.45 «Санта-Барбара». Сериал.
16.00 Вести.
16.30 Детектив «ЛОВУШКА ДЛЯ ОДИНОКОГО МУЖЧИНЫ».

- 18.00 Сериал «Амазонка».
19.00 Вести - Москва.
19.50 Комедия «ОПЕКУН».
21.35 Худ. фильм «ПОЕЗД ДО БРУКЛИНА».
23.30 Остросюжетный фильм «СКОЛЬЖЕНИЕ».

- 07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей...
07.40 «ТОМ СОЙЕР». Худ. фильм.
09.05 Несколько этюдов о русском языке.
09.25 Док. фильм «Бела Барток. После бури».
10.40 «Блистательные Азераки». Сериал.
11.30 Новости культуры.
11.40 «Ганиство брака». Док. фильм.
12.50 Серебряный голос России. Олег Погудин.
13.30 Новости культуры.
13.45 «Ох, уж эти детки!» Мультсериал.
14.15 Русские цари. Павел I - русский Гамлет.
15.00 Новости.
15.10 «Эн из поместья «Зеленые крыши». Телесериал.
16.00 «Осторожно, щука!» Мультфильм.
16.20 Михаил Пиотровский в программе «Мой Эрмитаж».
16.30 Минск на перекрестке столетий.
17.30 «КиноН». Джеффри Айронс, Тереза Расселл, Ален Гиннесс в фильме-фантасмагории «КАФКА».

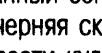

- 17.40 Новости культуры.

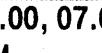
- 17.40 Сенсация! Сенсация? Сенсация...

- 07.00 Новости.
07.10 Исаиц. Духовная программа.
07.35 Док. фильм цикла «Эврика! Я ошибался!» (Международный Французский Канал).
08.30 Здоровье. Тележурнал.
09.00 Новости.
09.10 Мультифильмы.
09.35 Премьер-парад.
10.05 «Все нормально, мама!» Развлекательная программа.

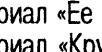

- 10.35 Сад мечты. Передача для дачников.
11.05 Мультиклуб.
11.30 Развлекательный сериал «Возможно, они сошли с ума» (Великобритания-Австралия).
11.55 «Ваше лото».
12.35 Королевская охота.
13.00 Большебашня шкатулка «Союзмультифильма». «Три толстяка».
13.40 Сериал по выходным. «25 градусов на Юге» (Международный Французский Канал).
14.30 Столица. Информационно-аналитическая программа.
15.00 Новости.
15.15 И.Купченко и В.Лановой в мелодраме «СТРАННАЯ ЖЕНЩИНА» («Мосфильм»). 1-я и 2-я серии.
15.45 «Растительная жизнь».
16.20 Кастрірский вопрос.
16.30 «БЕГ ИНОХОДЦА». Худ. фильм.

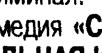

- 17.45 «Вечер с Михаилом Дриенским». Музыкальная программа.
18.25 Из достоверных источников.
19.00 Новости.
19.25 Ж.Рошфор и Б.Зукова в детективе «ВЫХОДНОЙ ПОЛИЦЕЙСКОГО» (Франция).
20.00 Сериал «Новые приключения Супермена».
20.20 «Полундра».
20.30 «Сегодня».
20.45 «Криминал».
21.00 И.Криминальное досье.
21.15 М.Ульянов и Н.Мордковича в киноромане «ПРЕДЕДАТЕЛЬ» («Мосфильм»). 1-я и 2-я серии.
21.45 «Сегодня».
21.50 Телебарометр. Прогноз погоды.
20.00 Резонанс.
20.50 Спорт-кульбер.
21.05 Кинокомедия «ПРИКЛЮЧЕНИЯ ПИТКИНА В БОЛЬНИЦЕ» (Великобритания).
22.35 Телевизионный Дом кино. Новости белорусского кино.

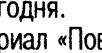

- 07.00 Сего дня.
07.20 Сериал «Все нормально, мама!» Развлекательная программа.
11.05 Большой завтрак.
11.35 «Славянский базар в Витебске-2001». Избранное.
12.20 Личные воспоминания о большой жизни.
12.25 «В ДРУГОЕ ВРЕМЯ, В ДРУГОМ МЕСТЕ». Худ. фильм.
23.05 «Дафна». «Комуналная история». Мультифильмы для взрослых.

- 07.00 Сего дня.
07.20 Сериал «Новые приключения Супермена».
08.20 «Женский взгляд».
09.00 Сегодня.
09.20 Мультифильм «Приключения барона Мюнхгаузена».
09.40 Детектив «ВОПРЕКИ ВСЕМ!».

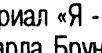

- 11.00 Сегодня.
11.25 Профессия - репортер.
11.45 Фильм «ДУЭЛЯНТЫ».
13.50 Намедни-87.
15.00 Сегодня.
15.30 Путешествия натуралиста.

- 16.10 Большие родители.
16.50 Сериал «Иллюзия убийства».
18.00 Сегодня.
18.40 Боеvik «ЧЕСТНАЯ ИГРА».
20.35 Детектив «КРАЙНИЕ МЕРЫ».
23.00 Боеvik «ОГРАБЛЕНИЕ НА 10 МИЛЛИОНОВ».

В кольце неравнодушных – резиденция Лукашенко

22 августа в 17.00 ты можешь лежать на диване – ведь это не твоего мужа похитил «эскадрон смерти».

22 августа в 17.00 ты можешь уехать на дачу – ведь это не твой отец скоропостижно умер при загадочных обстоятельствах.

22 августа в 17.00 ты можешь пить пиво с друзьями – ведь это не твоего сына бросили за решётку потому, что он не хотел стоять на коленях.

Но уверены ли вы, что этого не произойдёт с ними завтра или через год?

Кольцо неравнодушных людей вокруг резиденции Лукашенко – это мероприятие для тех, кто хочет жить в нормальной, цивилизованной стране, где людей за их взгляды не бросают в тюрьму, где претендентов на президентский пост не похищают и не убивают.

Мероприятие не требует специального разрешения властей. Приди и встань рядом с Людмилой Карпенко, Татьяной Климовой, Ольгой Григорьевной Завадской, Светланой Завадской, Ириной Красовской ...

График проведения «Цепи неравнодушных городов» в рамках кампании «Хотим знать правду!»:

15 августа, Брест, ул. Советская, 18.00-19.00.

15 августа, Островец, Центральный рынок, 12.00 -13.00.

16 августа, Гродно, Советская пл., 17.00.

17 августа, Гомель, универмаг «Гомель» и ул. Советская, с 18.00.

18 августа, Новолукомль, 9.00-10.00, рынок.

22 августа, Минск, 17.00-18.00,

вокруг резиденции Лукашенко, К.Маркса, 38.

22 августа, Витебск, 19.30-20.00, Привокзальная площадь.

22 августа, Ошмяны, 17.00-18.00, площадь Дома Советов.

29 августа, Витебск, 19.30-20.00, Привокзальная площадь.

Міліцыяне не «закладзеш»

Тэлефон з аўтаадказчыкам у Брэсце 20-08-16, аб'яўлены як «тэлефон даверу» службы ўласнай бяспекі УУС аблыванкама, не будзе працаць у суботу і наядзю. Магчыма, што ў супрацоўнікаў падраздзялення патаемнага нагляду за асабовым складам міліцыі няма хавоты адказваць на звязкі ў непрацуўны час, альбо існуе перасцярога не справіца з вала姆 скаргай на аўтаадказчык. Як відама, менавіт ў выхадныя найбольш часта грамадзянэ кантаクトуюць з міліцыянтамі ім ёсьць пра што паведаміць па гарачых слідах вулічных зносінаў.

Між тым у звароце да насельніцтва аб выкананні новага канала міліцыйскай сувязі зроблены акцэнт на магчымасць апанімных зваротаў па фактах неправамерных дзеянняў людзей у пагонах. Канфедэнцыйнасць абыцаная і ў выпадках, калі інфарматар асаўста знаёмы з тым міліцыянтам, якога ён вырашыў «заклассі».

Надзея СВЯТЛІЧНАЯ

Разгон «неабыякавых людзей»

У Магілёве 14 жніўня міліцыя разагнала ўдзельнікаў акцыі «Ланцужок неабыякавых людзей». Згодна з паведамленнем прэс-службы Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП), калі 40 удзельнікаў з партрэтамі вядомых палітыкіў, эніхах без вестак у Беларусі, размісціліся ў 18.00 у цэнтры горада. Да іх дадалчыліся яшчэ калі 150 чалавек.

Праз 10 хвілінай да людзей падышлі адзін з кіраўнікоў гарадской міліцыі Алёшнікін і намеснік начальніка Цэнтральнага РАУС падпілкоўнік міліцыі Ермакоў. Яны патрабавалі, каб усе разышліся. Пасля адмовы ўдзельнікаў акцыі пачаліся затрыманні.

Усяго было затрымана калі 20 чалавек. Шасцёра пратрымалі ва ўчастку больш як трэх гадзін. На некаторых былі складзеныя пратаколы, нібыта яны кідалі смецце і акуркі ў грамадскія месцы, арганізоўвалі пікт. Аднага ненаўгадаваў ўдзельніка акцыі з білі АМАПаўцы. Афіцыйная засведчыцца цялесныя пашкоджанні яму не дазволілі.

У той жа дзень акцыя «Ланцужок неабыякавых людзей» адбылася ў горадзе Орши Віцебскай вобласці. Акцыя прайшла недалёка ад будынка гарвыканкама. Аднак улады адрагавалі спакойна і ніякіх затрыманняў не было. Усяго ў «ланцужку неабыякавых» было калі 40 чалавек.

Генадзь БАРБАРЫЧ

Допыты сябраў МФ

У многіх гарадах Беларусі працягваюцца выклікі ў КДБ і допыты актыўістаў Маладога Фронту.

Апошнім часам на допыты ва ўпраўленні КДБ былі выкліканыя кіраўнікі мясцовых маладафронтавых структур, у цэлым калі 30 чалавек.

Выкарстоўваючы ў якасці прычыны справу аб быццам бы «выбуху на тэрыторыі Расійскага пасольства», маладафронтаваў распытаўваюць пра дзеянісць арганізаціі і планах апазіцыі перад выбарамі. «Проста смешна, калі высмактанаіз пальца справа аб «міжнародным тэрорызме» – відавочная правакацыя, становіца тэмай для допыту молодзі па ўсёй краіне», – гаворыцца ў заяве Маладога Фронту.

Разам з тым адзначаецца, што масіраваная атака на маладзёжную арганізацыю разгромнутая і на дзяржаўным тэлебачанні. У такіх праграмах, як «Тайны спружыны палітыкі», «Вугал атакі», «Рэзананс», беспадставна мусіруеца тэмай прыналежнасці актыўістаў Маладога Фронту да «выбуху ў Расійскім пасольстве». У перадачы «Вугал атакі» называлася нават прозічча магчымага выкананіць – семнаццатагодишнага Івана Тамашевіча.

Генадзь БАРБАРЫЧ

Загад на канфіскацыю

Як паведаміў 14 жніўня БелАПАН старшыня арганізацыі БНФ «Адраджэннне» Ліды Станіслаў Суднік, гардская міліцыя атрымала загад канфіскаціі ў бліжэйшыя дні камп'ютэраў і аргтэхніку ў шэрагу мясцовых грамадскіх арганізацыяў.

Па звесткам С.Судніка, загад паступіў з Упраўлення унутраных спраў Гродзенскага аблыванкама. У загадзе называюцца прэзідэнты шасці актыўістаў грамадскіх арганізацыяў Ліды, якія ў першу чаргу павінны быць дапытаны і правераны міліцыяй. С.Суднік адзначыў, што ён і ягоныя колегі ніякім чынам не парушылі існуючага заканадаўства, «камп'ютэрная тэхніка прыватная, набытая за ўласныя гроши». С.Суднік звязвае ўзгаданы загад на канфіскацыю тэхнікі выключна з маючымі адбыцца выбарамі прэзідэнта: «Усе дзеянні ўладаў скіраваныя толькі на тое, каб не дапусціць распаўсюджвання агітацыйных матэрыялаў за кандыдатаў у прэзідэнты, і з мэтай паралізаваць дзеянісць незалежных назіральникаў».

Павел МАЖЭЙКА

ХОТИМ ЗНАТЬ ПРАВДУ

Анатолій Майсен: несчастный случай или спланированная катастрофа?

Геннадій Карпенка:

скоропостижная смерть

или политическое

убийство?

Юрый Захарэнко:
исчезновение или
политическое терроризм?

Віктор Гончар:
исчезновение или
политическое терроризм?

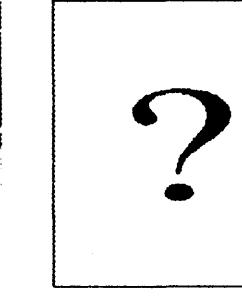
Анатолій Красовскій:
исчезновение или
политическое терроризм?

Дмітрый Завадскій:
исчезновение или
политическое терроризм?

Андрэй Клімов:
экономическое
правонарушение или
политическая расправа?

Валерій Шукін:
уголовное
преступление или
политическая расправа?

Мінск, ул. К.Маркса, 38

КОЛЬЦО НЕРАВНОДУШНЫХ ЛЮДЕЙ ВОКРУГ РЕЗИДЕНЦИИ ЛУКАШЕНКО

Среда, 22 августа,
17.00 - 18.00

ВСТАНЬ РЯДОМ!

Урад зноў нарадзіў мышанё

Гісторыка-культурным каштоўнасцям паабязанае чарговае «аднаўленне»

Спецыялізаваныя ўстановы для рэстаўрацыі помнікаў гісторыі і культуры створаны ў Беларусі гадоў ужо трыццаць таго. Былі прынятая савецкі і постсавецкі Законы аб ахове спадчыны, выходзіці часопіс, штодзень адзначаецца на працоўных месцах і атрымоўвалі зарплату адпаведныя чыноўніцкія службы. У выніку іхнай напружанай дзеянасці за апошнюю траціну мінулага стагоддзя спіс спачатковых і складных помнікаў культуры і гісторыі істотна павялічыўся, а лакантны спіс здабыткаў памесціца на далоні. Што, прыкладам, засталося адуражлівым планамі старычнай турыстычнай «залацатое калыцо» па маршрутах Нясвіж–Мір–Навагрудак ці «адроджаных» замкаў, ружанскаў і косаўскага палацу, паркай і мемарыяльных сядзіб і г. д.

Апошнім часам у сувязі з дэнцыяналізацыяй нерухомай гісторычнай спадчыны і ўзікненнем слоў прыватных уласнікаў стараўнічай забудовы ад сферы кантролю рашучы адціснулі грамадскасць, і ўся ўлада над лесам культурных і гісторычных помнікаў засяродзілася ў руках чынавенства. Як яно распараўдаецца, што належыць народу, якрава сведчыць так званая рэстаўрацыя Верхняга горада Мінска, пра што не забудзіца ўзгадваць і праз сто гадоў як пра прыклад архітэктурнай непісменнасці і несумленнасці, падмацаваных чыноўнікімі хітрыкамі.

Цяпер Савет міністраў Беларусі прыняў новую пастанову па адраджэнні гісторычных цэнтраў гарадоў рэспублікі. Нібыта раней пра гэта ніхто не ведаў. Стаялі ж наўядовку гэтыя цэнтры і сем гадоў таму, і, што важна, былі яны ў лепшым стане і фізічна большым памеры. І тады, і раней

грамадскасць заклікала іх паважлівіцаў. Дык ці варта заміліўвацца, што нарашце і Саўмін іх заўважыў? Трыццацігодовы «аднаўленец» вонкі пададзені, пакуль яе змест не ўбасціца ў реальную форму. Тым болей, што свежая пастанова нікога не здзівіць смеясцю задумаў. Яна даручае міністэрству архітэктуры і будаўніцтва, культуры, жыллёвай камунальнай гаспадаркі, альбіянкамам і асона Мінгарвыканкаму падаць на працягу года (да наступнага 1 ліпеня) ва ўрад свае пропановы ѿ парадку реалізаціі праектаў адраджэння значных гісторыка-культурных каштоўнасці. Маюцца на ўвазе вядомыя архітэктурныя комплексы і асобныя пабудовы, якія маглі ствараць гонар нашай культурнай спадчыны, але не стваралі, бо пакрысе руйнаваліся і руйнуюцца сёня.

Згодна з саўмінаўскай пастановай, два наступныя гады аддаюцца на правядзенне пацшартызацыі гісторыка-культурных каштоўнасці беларускай сталіцы і горада Гродна. Праект адраджэння гродзенскага гісторычнага цэнтра мусіць быць зроблены ўжо ў 2002 годзе і пасля ўхвалення ўладамі будзе прадстаўлены ў сакратарыят Савета Еўропы для магчымай сумеснай реалізацыі. Задума цалкам сучасная ў тым сэнсе, што грунтуецца на жаданні атрымаць замежнае спонсортавае ці паасобную гранты і менш выдаткованае уласніх сродкаў. Але цяжка паверыць, што беларуская традыцыя «рэстаўрацыі» спадчыны заахвочіць еўрапейскія спецыялісты выкідаць гроши на вецер. Бо сёня немагчыма паказаць людзям хоць адзіны па-людску адроджа-

ны помнік старожытнай архітэктуры, калі не лічыць касцельных і царкоўных будынкаў, да рэстаўрацыі якіх дзяржаўныя органы не дакраналіся і пальцам.

Мінскія гарыканкамаўскія службы заклікаюць пастановай да большай актыўнасці ѿ справе аднаўлення Верхняга горада, што можна ўспрымаць выключна з пачуццём жаху, бо праведзеная таго зама на заказ новых уласнікаў «рэстаўрацыі» ператварыла гэты гарадскі раён у нізкаякісны мульяж без анікай гісторыка-культурнай каштоўнасці і вартаці. Не забылася пастанова ўзгадаць і пра неефойнасць адраджэння (новай пабудовы) да 2005 года мінскай гарадской ратушы і царквы Святога Духа на плошчы Свабоды. Калі ситуацыя з ратушай больш-менш зразумелая і не можа выклікаць шырокай палемікі, бо і выгляд ратушки захаваўся на адзінм умоўным малюнку і невядома дзе яна дакладна стаяла, дык адносна царквы гэтаак не скажаш. Тут усё нашмат складаней. Царква Святога Духа належала базыльянскому манастыру і была побудаваная ў 17-ым стагоддзі ёй стылю барока. У 1840 годзе пасля скасавання ўніе забралі ад уніяты і перарабілі пад праваслаўную, а ў 1937 годзе на загад бальшавіцкага ўрада зруйнавалі дынаіміт і на фундаментах размесцілі мінскі гарадскі звярніц. Як будуць яе адраджаць: у формах расійскай царквы ці ў барочных формах беларускай архітэктуры? Хто атрымае будынак у карыстанн?

Калі беларускі экзархат пад яццю адну царкву, дык на плошчы Свабоды апынуцца два храмы з адолькавай назітай. Ці цяперашня царква Святога Духа, якая змаймае былы касцёл бернардзінскіх, нарэшце вернецца каталікам? Усё гэта не другазначныя, а прынцыпавыя пытанні, якія пастанова ніяк не асвяляе, бо ў нас не існуе стратэгіі рэстаўрацыі, канцепцыі збережэння нацыянальной спадчыны і культуры наогул. Патрэбы народу захоўваць спадчыну і ў савецкі час, і сёняні трактуюцца згодна з ідэямі бягучага моманту і часовага рэжыму. Адсутнасць стратэгіі, хоць бы прагматычнай, разлічанай на атрыманне грошай з культуранага турызму, пазабоўляе сёню ўсе крокі ў гэтым накірунку. Таму цяжка зразумець, якую карысць мяркуюць атрымаць саўмінаўскія стваральнікі пастановы, запісавшы ўсе пункты распрацоўкі на працягу года праекта

цэнтра падрыхтоўкі спецыялісту ѿ сферы культурнага турызму на базе Мірскага замка. Інакш какучы, для Мірскага замка пакуль не знайшлі лепшага прыстасавання, бо гэтаак дазваляе падаць яго на разгляд Нацыянальнай камісіі Беларусі па справах ЮНЕСКА з надзеяй вышыгандыць на наступным фінансаванне праз аанаўскія праграмы.

Пастанова мела бы важкасць, калі б папярэдне з узелам шырокай грамадскасці была распрацавана і прынятая да выканання канцепцыя адраджэння ўсяго комплексу нерухомай спадчыны з адпаведным развіццем датычных структур. Цымляная сітуацыя з фінансаваннем, адсутнасць культурынага турызму, неразуменне чынавенствам розніцы паміж каштоўнасцямі спадчыны і каштоўнасцямі сучаснага будаўніцтва зводзіць перспектыву аднаўлення архітэктурных помнікаў старожытнасці да клопату пра дробнага спонсара, якога жадаюць прывабіць дробнымі льготамі. Таму пастанова рэкамендуе органам мясцовага самакіравання вырашыць пытанне аб вызваленні ўласнікаў гісторыка-культурных каштоўнасці Бреста, Віцебска, Полацка, Пінска, Нясвіжа, Мсціслава да іншых наших гарадоў ад долевага ўзелу ў развіцці інжынерна-транспартнай і сацыяльнай інфраструктуры. Нацыянальны інтарэс, дзяржавнае зацікаўленасць панеамі застаюцца ў баку.

Альберціна ВЕЖНАВЕЦ

• Гродзенская фара Вітаўта

• Тая ж фара Вітаўта як праваслаўны храм. Што будзе пра абнаўленні — касцёл ці царква?

• Ці паўпльвае «культурны турызм» на адраджэнні такіх знішчаных помнікаў, як Асташовскі кальвінскі збор?

Інтарэс да клімату

Беларускі пісьменнік Васіль Быкаў цэлы год жыве і працуе ў Франкфурце-на-Майне

З пачатку мінулага года Васіль Быкаў з жонкай жыве ў Германіі. Са студзеня ён – у Франкфурце-на-Майне, даўшым яму права працьвяціць на адзін год у рамках праграмы «Гарады-прытулкі». Франкфурт увайшоў у міжнародную сетку «Cities of Asylum», якая юклюе зараз 30 гарадоў, вясной 1998 года. «Па праудзе кажучы, я не лічу сябе пісьменнікам у выгнанні, – кажа Васіль Быкаў на адпаведані ў міжнародную пытанні, – я проста прыняў запрашэнне горада». Знаходжанне яго там аплачуваецца буйнейшым у свеце «Франкфурцкім кніжным кірмашом», адчыняеца які ў Франкфурце-на-Майне.

Васіль Быкаў жыве ў невялікай, спіца абстаўленай кватэры ў цэнтры Франкфурта. «Больш за ўсё ў Германіі мяне цікавіць дэмакратычны клімат. І перш за ўсё для мяне важна пытанне, якія народы звалодаць са сваім мінульым. Тут маюцца паралелі і з мінёй радзімай. Але мене вельмі імпактнай воля нямецкага народа звалодаць са сваім мінульым».

На прызнанні пісьменніка, ён рады

ўжо таму, што можа без турботай працаваць у Франкфурце, так як у яго яццё ёсць творчыя задумкі і іх літаратурнае ўвасабленне патрабуе засяроджанасці і спакою. Гаворка ідзе пра аўтабіографічны твор, які ў любым выпадку павінны быць пачаты ў Франкфурце. У ім таксама будзе шмат напісанага аб Германіі, таму што і сам Быкаў як асоба сфарміраваўся пад уражаннем вайны з Германіяй. Аднак не менш заражанне стварылі на яго воля да прымірэння і здолнасць да крытычнага самаанализу, праяўленымі такімі людзьмі, як Генрых Бёль і Вілі Брандт. «Мы ж і самі знаходзімся ў таім становішчы, калі проста авбавязаны шычы зірніцу на нашу краіну і гісторыю», – кажа ён і ўспамінае аб tym, як Вілі Брандт стаў на калені перад манументам ахвярам варшаўскага лета. – У прынцыпе, сучасным палітыкам Беларусі і Расіі таксама треба з дзейніць аналагічна па сімвалічнай акт пакаяння за памылкі іх папярэднікаў, каб на маёй радзіме магла, нарешце, пачацца выніковая дыскусія аб уласнай гісторыі».

Леанід РАЗЛАДАЎ,
на матэрыялах часопіса
«Deutschland»

Мсціслаў прыме аматараў пісьменнасці

2 верасня ў Мсціславі адбудзеца святкаванне Дня беларускага пісьменства.

Пра гэта на прэс-канферэнцыі паведаміў старшыня Дзяржавнага камітэта па друку Міхаіл Падгайна. Закрануўшы праграмы акцыі, ён зварніў увагу на традыцыйную экспедыцыю «Дарога да сяяніц» і якія распачненіца 29 жніўня і пройдзе па Мінскай, Гомельскай і Магілёўскай абласцях. З узелнікамі экспедыцыі, якая праводзіцца па блаеславеніі мітрапаліта Мінскага і Слуцкага Філарэта, патрыяршага экзарха ўсіх Беларусі, будзе знаходзіцца нязгаснай лампада з жывітвальнымі агнём ад труны Господа. 2 верасня экспедыцыя завершыцца ў Мсціславі літургіяй і хрысцініхом у саборы святога князя Аляксандра Неўскага. У праграме сяяць – мастацка-гістарычнае прадстаўленне «Ад нашых дзёней да часоў першаасветнікаў», цырымонія адкрыція помніка наступніку беларускага першадрукару Ф. Скарыны і расійскаму першадрукару, гравёру. Пяты Мсціславу, які разам з Іванам Фёдаравым адкрый першую друкарню ў Маскве (1564), а ў сярэдзіне 70-х гадоў XVI стагоддзя – у Вільні, сустэрэчы з беларускімі замежнымі літаратарамі. Да рэчы, па словах сп. Падгайнага, у сявеце восьмушыць узел пісьменнікі Кіпра, Малдовы, Расіі, Украіны і Чэхіі, а таксама дыпламаты. Апрача таго, на рамках свята адбудзеца фестываль беларускай кнігі і прэсы, свята дзіцячай кнігі і прэсы «Скажы дзесяцім «так», кірмаш «Мсціславскі падворак», гала-канцэрт майстроў мастацтваў, музычны спектакль аб жыцці нябеснай застуپніцы Беларусі Еўфрасіні Палацкай «Спакуся» і святочны феервек. Сцэнарый свята напісаны старшынёй Саюза беларускіх пісьменнікаў Вольгай Іпатавай.

Кажучы аб фінансаванні акцыі, Міхаіл Падгайна зазначыў, што сёлета спецыяльна для арганізацыі свята ўрад упершыню выдзеліў Магілёўскуму аблвыканкаму 180 мільёнаў рублёў на ўзвядзенне помніка. П. Мсціславу і «прыядзенне горада ў прыстоіў выгляд». Разам з тым, па словам старшыні Дзяржкамдруку, вялікі ўклад у падрыхтоўку горада да свята ўнеслі ўлады і прадпрыемствы Мсціслава.

На словах Міхаіла Падгайнага, у 2002 годзе святкаванне Дня беларускага пісьменства адбудзеца ў Міры калі

Марат ГАРАВЫ

«Мы цалкам упэўненыя, што здымем канцоўку гэтай гісторыі ў бліжэйшыя месяцы»

13 жніўня адбылася прэс-канферэнцыя наконт даўно запланаўванага фестывалю дакументальнага кіно на Беларусі з удзелам беларускіх рэжысёраў Юрыя Хашчавацкага і Леаніда Міндліна, фільмы якіх прадстаўлены на фестывалі. Як дадатак ідзе фільм Паўла Шарамета «Дзікае паляванне», астатнія фільмы рэжысёраў іншых краін. Як паведаміў прадстаўнік Маладзёжнага культурнага цэнтра Алеся Мазур, фестываль пройдзе ў межах мабільных кампаній «Выбарі», актывістамі якой правадзіца такі прагляд і па-за межамі горада, каб паказаць людзям, якім чынам праходзілі палітычныя змены ў іншых краінах. Эта фестываль паказаць фільмы ў кінатэатрах, каб пасля можна было наладзіць дыскусію. Увесі прагляд будзе цінгунца месяц. У Мінску ладзіцца чатыры публічныя прагляды плюс прагляды ў грамадскіх арганізацыях, якія ад нас не залежаць. Буйным арганізацыям былі дад-

зенныя камплекты касетаў, якія яны змогуць паказваць на працягу двух-трох месяцоў пасля. На кожную вобласць дадзена па два-наццаць камплектаў, на 10-12 гадоў адпаведна.

Фестываль дакumentальнага кіно «Адзін свет», што існуе ўжо на працягу трох гадоў (і ладзіўся, акрамя Чэшскай распублікі, у Польшчы, Славакіі, Югаславіі), нарэшце распачаў паказ сваіх фільмаў на Беларусі. Але энту жа нелегальная, бо працэс выдачы дазволу дзяржаўнага рэгістра вырашылі зацінгунці так, каб фестываль не змог функцыянаваць (не меў права правадзіць адкрытыя публічныя паказы) як мінімум да выбараў. Мясцовыя арганізацыі — Маладзёжны культурны цэнтр — зрабілі такім чынам: запрашаюць людзей да нейкага месца, потым праводзяць іх у залу. Інфармацыя пра фестываль распаўсюджваецца праз запрашальнікі, што раздаюцца ў горадзе, і праз афішы.

Падчас прагляду фільмаў у Гомелі была затрыманая дыркатарака кіназалу, а касеты канфіскаваныя.

З нагоды гэтага рэжысёр Юры Хашчавацкі сказаў

— Гісторыя такім чынам на-
копліваецца. Ніколі ні ад чаго не
збежжыш, ніколі не схаваешся.
Гэта для тых людзей, якія заба-
раняюць рэгістрацыю фестывалю.
Мы цалкам упэўненыя, што здымем
канцоўку гэтай гісторыі.
Спадзяемся, што адбудзеца гэта
у бліжэйшыя месяцы. Канец апе-
рапрызы «Прэзідэнт». Цяпер мы з
Леанідам (Міндлінам) працуем,
каб пабудаваць грамадскае неза-
лежнае тэлебачанне ў Беларусі. У
нас ёсць вялізны напрацоўкі.
Вось выйграем гэтыя выбараў —
з'явіца незалежны канал, рэй-
тынга якога можна будзе лёгка
ўзінць амаль без грошай, без
сродкаў: прыкладна з год будзе
ісці суд, мы возьмем права, каб
паказваць ўсё гэта.

— Ці падобныя беларус-
кія працэсы да тых, што
адбываюцца ў Чехії?

— Працэсы, якія адбываюцца ў
Чехії, адбываюцца на хвалі краху
камуністычнай сістэмы. Тады
практычна тварыўся хаос. Тоэ
паступнае апазіцыйнае сцягненне,
якое спела з 1968 года, тая
хвала падняла практична наверх
і ўвабрала ў сябе. Каб не адбыло-
ся разрушэння камуністычнай
сістэмы, ім так лёгка не давало-
ся б правесці Аксамітавую рэва-
люцию. Сёння ў нас, мы бачым,
маятнік качнуся ўлева, прычым
не толькі ў нас, але і ў Еўропе.
Левыя сталі прыходзіцца зноўку
да ўлады. Умацаваліся ўтворы
нашых раней правымі краінах ле-
вяя настроі. Таму сёня мы суты-
каемся з тым, што хвала, якая
паднялася сёня ў Беларусі, яна
і не толькі з Рэспублікі Германія.
Мы не можам скарыстацца гісто-
ричнымі сітуацыямі ў той ці
іншай ступені. Таму сёня, выбі-

раючы адзінага кандыдата,
глядзім, што больш шанцаў уле-
вага кандыдата, чым у правага.
Гэта адчуваюць многія партыі.

Шкада, але ў нас менш люд-
зей, якія добра ўсведамляюць,
што адбываецца і што будзе. У
нас ёсць легальная апазіцыя,
чаго не было тады ў Чехіі.

Да разважанні ў Хашчавацка-
га па набалельных праблемах далу-
чыўся Леанід МІНДЛІН:

— Нядайна прыезджалі заход-
нія журналісты, якія казалі, чаго
вастак малі, нічога ў вас не атры-
маецца. Адзін чалавек сказаў,
ніхто не ведае, з якай маленькай
сняжынкі адбудзеца лавіна. На-
приклад, на фестывалі «Сфінкс»
у 1989 годзе. З аднаго боку, там
былі гістарычныя абставіны, з
другога — адбываюцца жудасныя
рэчы на Вроцлаўскай плошчы,
калі білі, калацілі дубінкамі, бро-
нетранспарцёры, специз і г.д.
Тым не менш на наступны дзень
яшэ больш людзей выйшла на
вуліцу, заводы сталі. Лавіна пад-
нялася з гэтай сняжынкі. Цяпер у
архівах ляжаць усе дакументы 40-
80-ых гг., нават ксеракопіі санк-
цыяў на праслушоўванне кватэры
Вацлава Гавела.

Дыскусія на тэму працягвала-

ся Юрэем Хашчавацкім:

— Узгадайце 1988 год, «Дзя-
ды». 30 тысяч калія Маскоўскіх
могілак, як толькі пагналі, далі
дубінамі, газам, на наступны
мітынг прыйшло ўжо тысяч 100.
Гэтыя працэсы ў многім падобны.

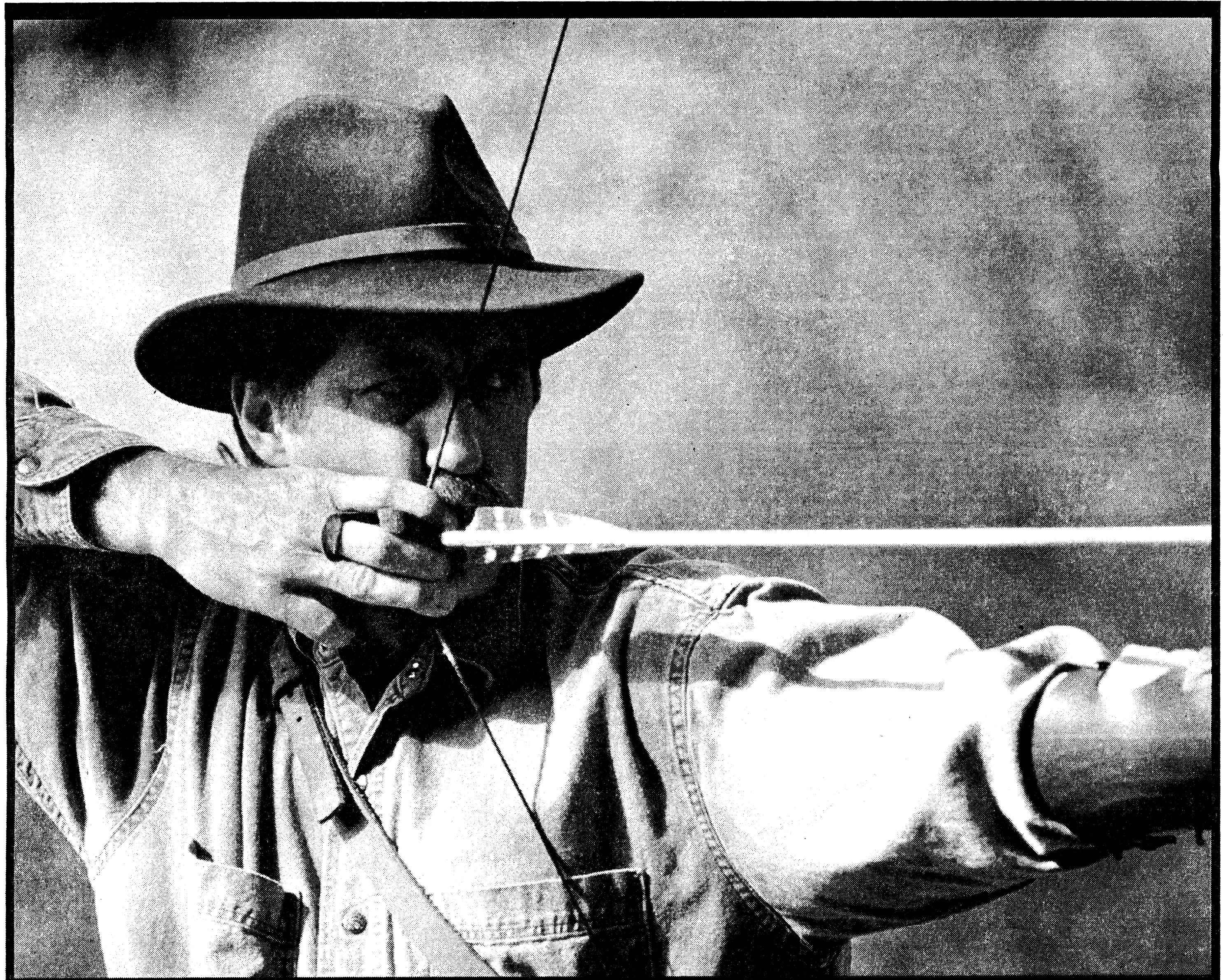
Аднак сіла не мела той сілы, якая
сіця.

Улады не важна, дзе, напрыклад,
на Украіне і Беларусі наву-
чыліся пераводзіць працэсы ў
хранічныя. Звярніце ўвагу, як
яны спрэвіліся на Украіне са
справай Гангадзе. Была хроніка.
Хранічна людзі выходзілі, пала-
тчачныя гарадкі. Улады давалі
магчымасць трошкі выплесну-
ца, яны научыліся на гэтыя капёл
насаджваць клапан, ураўноўваць
цік. Мы сутыкаемся з гэтым мад-
дэлямі цяпер як у Беларусі, так і
у Рэспубліцы Беларусь. Ну шахцёры
грукаюць каскамі, няхай сабе грукаюць
дзень, месяц і г.д., гэта надакучу-
вае нават гледачу навінай. На іх
не звяртаюць увагу.

Вельмі прыкра, што людзі не
адгукаюцца на вострыя праблемы
грамадства, іх яны мала хва-
лююць, не кранаюць за жывое.
Тое ж у нас са зниклымі людзьмі.

Ірина ТОУСЦІК

ВРЕМЯ УБИРАТЬ!

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля падлемікі
Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Ізвестія», 8-173. Пасведчанне аб реєстрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец — рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана з дыяпазітаваў заказчыка на паліграфічным РУП «Чырвоная звязда»
220073, г. Мінск, Першы загадны занулак, 3. Заказ №1745 Нумар падпісаны ў друку 09/08/2001 (15:00) Наклад — 10.110